

איגוד הcadorsel בישראל

בית הדין המשמעתי של איגוד הcadorsel בהרכבת הדיינים רויין צבי, עמיאל תגר והאוונר עזרא.
בעניין : כתוב אישום נגד הפועל ירושלים על רקע משחק ליגת על מיום 19/2/11 נגד הפועל חולון.

כתב האישום

על פי כתב האישום שהוגש על ידי התובע מטעם האיגוד נאשמה הפועל ירושלים בעבירה על פי סעיף 22 (יד) לתקנון המשמעת בגין התנהוגות בלתי ספורטיבית של אווהדים. הרקע העובדתי לאישום נועז בנסיבות אווהדי הנאשמה כלפי גיא פניני מהפועל חולון בנושא "גיא פניני מת".

ההחלטה

- על רקע עדות שונות של חברי בית הדין שהחל לדון באישום בהרכבת של שניים הוחלט לצרף דין נוסף מתוך צפיה שייתכן וההחלטה בתיק זה תהא ברוב ולא על דעת כל חברי בית הדין.
- היועץ המשפטי של האיגוד רואה בנסיבות "גיא פניני מת" כבמלות משקל זהה לקריאות "שמעון מזרחי מתabd" לגביון נקבע בעבר על ידינו בהחלטה מיום 14/4/28 כי הן קריאות מעבר למוטר ומהוות עבירה בלתי ספורטיבית של אווהדים.
- בהחלטה מיום 16/2/4 בתיק שבו הואשמה הפועל ירושלים בגין התנהוגות אווהדי עקב לקריאות "גיא פניני מת" סבר ההרכבת שdone בתיק עליו נמנית עם ע"ד צבי רויין כי אין בנסיבות אלה כדי להביע כוונה להסתה או לאלימות או לפגיעה גופנית או שיסוי וביוזי ואנו נתינו לשיך קריאות אלו לסלאג.
- לאחר שהתלבטתי שוב בסוגיה זו תוק שאני מתחשב במלוא משקלה של הזכות לחופש הביטוי הגעתי למסקנה לפיה הני משנה את גישתי לגבי קריאות מהסוג הנ"ל.
- אכן הזכות לחופש הביטוי הינה זכות יסוד אך יש לבדוק לא רק את עצם הזכות אלא גם את אופן ניצולה על ידי בחינת הביטויים בו משתמש מי שמחזיק בדגל הזכות.
- יש הבדל בין הבעת דעה כלפי אדם גם אם הדעה מהוות ביקורת לגיטימית על מעשיו או מחדליו ואני נעימה לאזונו לבין ביטוי מסווג "גיא פניני מת" שאינו מהוות לטעמי שימוש ראוי בחופש הביטוי אלא עולה כדי ביוזי ואמירה פוגעת ומעלה.
- לטעמי האמרה בה השתמשו אווהדי הנאשמה נחיזת להיות מבזה ומעלייה לא רק בעניינו של גיא פניני בהיבט הסוביקטיבי אלא גם בעניינו אדם סביר תוך שאני מישם את מבחן הסבירות על פי האדם הנורטטיבי והתרבותתי ולא על פי האווז שմבקש לפגוע בשחקן יריב באופן מילולי.
- על מנת שלא להכבר במלל נוספת אוסיף שאני מצטרף בכל לב לדעת המציאות והנסיבות של ע"ד תגר עמיאל בהחלטת בית הדין מיום 16/2/4 עת דן באישום שהוגש נגד הפועל ירושלים בגין קריאות אווהדי במשחק מיום 16/3/1 כפוי גיא פניני זההות לקריאות שהושמו במשחק מושא דין זה.
- אינני רואה בנסיבות הנ"ל משום ביתי בעל ערך פולקלוריסטי או ערך תרבותי או ספורטיבי אחר ואין בו כדי להעכיז חוויה ספורטיבית.

10. לטעמי מדובר באלים מילולית שמשמעותה לבזות ולהעליב ואין בינה בין ביתוי הנאמר במסגרת זכות היסוד של חופש הביטוי לאומי.
11. קריאות אלו אין תורמתו לאוירה טובה ונקיה ואין להן שום הצדקה במישור ספורטיבי והתנהוגותי גם שמדובר במשחק בין שתי קבוצות בעלות יריבות עזה.
12. אשר על כן עמדתי היא שיש להרשייע את הפעיל ירושלים בגין התנהוגות אווידיה כמפורט בכתב האישום המהווה התנהוגות בלתי ספורטיבית על פי סעיף 22 (יד) לתקנון המשמעת.
13. לגבי העונש – אני מצטרף כאמור בסעיף 7 להחלטת חברי להרכבת עו"ד עמיאל תגר שהרי "אין עונשין לפני שמזהירים" וכאשר עד כה נהגו אווידי הנאשמת על פי החלטת בית הדין מיום 4/2/16.

עוזרא האזנער, עו"ד

עו"ד תגר עמיאל

1. התובע נקט בצד חריג והעמיד את הקבוצה לדין, חרב העובדה כי על פי החלטת בית הדין המשמעתי מיום 4.2.16 (ברוב דעתות) – שלא הוגש עלייה ערעור – נקבע שהקריאה "גיא פניני מת" איננה מהויה עבירה ממשמעית. להבנתי, טוב עשה התובע כשביקש לבדוק שוב את גדרי האסור והמותר; חריגות הקריאה מצדיקה את הגשת האישום חרב ההחלטה האמורה.
2. חיום – כאן – אני סבור שאין כל מקום להתייר את הקריאה עליה הוועדה הקבוצה לדין, וקריאות דומות. מכיוון שהתיחוסתי לכך בהרחבה בחוות דעתינו מיום 4.2.16, אביא שם את הנימוקים המרכזיים:

שוב עליינו להידרש לפרשנות העבירה של התנהגות בלתי ספורטיבית של אוחדים וקביעת גבולות האסור והמותר המוקופלים בהגדירה כל כך כללית זו. לא ניתן להקל רأس בחשיבות ממשימה זו: כפי שקבענו בעבר, הקהל הוא נשמת אףו של הספורט בכלל וענף משחקי הcador בפרט. בכל הנוגע לאלימות פיזית הגבולות ברורים ומוסכמים על כולן. שאלת גדרי ההתבטאות המילוליות קשה הרבה יותר וcmcgoon השיקולים כך מגוון הדעות.

עלינו למצוא ולשרטט את האיזון בין הזכות חופש הביטוי, בין שאיפת קהל אוחדים לתמוך בקבוצתם – כמו גם להפריע לקבוצה אחרת ולשבש מחלוקת, בין ביטויים בעלי ערך פולקלורייסטי שתורמים לאיבוש האוחדים, בין חווית הצפיה במשחק, בין הרצון להתפרק ולהשתחרר בעת ארווע ספורט מצד אחד, כשמצד שני ניצבים האלימות המילולית, ההסתה, הביזוי, הפגיעה הקשה מנשוא שמילים, התבטאות וביטויים עלולים לגרום והגנה על ערכים חשובים (כגון מניעת גזענות); בנוסף, יש לזכור כי בספורט עסקים, כך שיש לשאוף לאוירה טובה ונקייה יותר באירועי ספורט.

כפי שציינו בהחלטותינו הקודומות, טוב היה עשו האיגוד לו היה מתקן את תקנו המשמעת ומגדיר ברזולציה גוזלה יותר את המותר והאסור לקהל הצופים. משרות נעשה הדבר, הרי שלא עליינו המלאכה למגורך אך איננו בני חורין להימלט ממנו .

לאור האמור לעיל, אני סבור שיש לאמץ את עמדת היועצת המשפטית, שי"אלימות מילולית" כוללת "שירים, קריאות, שלטים וביצוע תנועות ופעולות הקשורות לממות כגון: "התאבד", "תמונה", תנועות המדומות חניקה, חיתוך סדין ותליה, "איחוליל" שואה ושירים הקשורים בשואה" (כאמור במכtabה מיום 13.1.16 בדבר ההנחיות שיש ליתן למשקיפים). אכן, מדובר בהagetoot וbijotim הנכנים – לדעת – תחת ההגדירה שניתנה על ידי בית הדין העליון: "קריאות שיסוי". למותר לציין כי "חרישמה" דלעיל אינה רשימה סגורה.

הקבוצה הוועדה לדין בשל קריאות: "גיא פנימי מת", שהושמעו על ידי קהל אוחדים. קריאות אלה – גם אם הן בעלות רקע פולקלורייסטי – הינו קריאות בעלות משמעות אלימה ואף מסיטה; ..... אין מקום לכלול את הביטוי "מת" בקריאות עידוד של אוחדים, שכן גם אום אוחדים מסוימים אינם מתכוונים למלוא המשמעות העולה מהagetoot (ואני נוטה להניח זאת לגבי אחדי הנאשמה), הרי שלא כך עלולה להתפרש קריאה זו על ידי מי ששומע אותה, ובפרט מי שכפין מופנת הקריאה. יש כל כך הרבה אפשרויות לעודד קבוצה, כך שהגבלה על ירידת לשולים (שייש שיגדרו אותם כאפורים ולא שחורים) איננה מוגבלת שלא ניתן לעמוד בה. אם יש ספק האם הקריאה לא לגיטמית, אז אין ספק: יש להימנע מהagetoot כזו. ....

3. דעתך האמורה התחזקה עת חזיתי באופן בלתי-אמצעי בקריאהות האמורות במשחק חצי-גמר הגביע שנערך ביום 11.2.19 בארנה שבמלחה. מאות (ואולי יותר) אוהדים אשר קוראים קריאה זו כאיש אחד ומונופיס בידיהם, אינם מסוג המראות והקהלות ההולמים התנהגות ספורטיבית של קהל אוהדים.

4. אני מאמץ את טענתו של התובע כי מהחלטת בית הדין העליון מיום 1.1.19 בעניין הפועל חולון, עולה כי הקריאה: "גיא פניני מת" פסולה. בפסק דין זה נקבע כי אין מקום ל"ביתיי" נאצה שיש בהם קונוטציה אלימה וכאליה הם הביטויים "שתחרפו" או "שתקבלו סרטן" שיוצרים אווירה של מסוכנות ושל איום". ההחלטה בית הדין העליון מתייחסת לביטויים שהווחחו על ידי אוהדים כלפי שופטים, אך לטעמי אין להתריר ביטויים בעלי קונוטציה אלימה גם כלפי שחקנים. לאילו מילולית ולקריאות שישו אין מקום בארועים ספורטיביים, ולא משנה כלפי מי הן מופנות.

5. ואסימם בדברי הסיום של ההחלטה דא:

בימים אלה של אלימות גואה במלחינים, טוב לשם גדר ומחסום לפני (גם במחיר שהמחסום יוצב קצר לפני) המדרון החלקלק והתול, שתחילה באילו מילולית, בדברי שיסטי וחסתה ובአማרות פוגעניות וمبוזות וסופו מי ישורנו.

איןני חשש כי הדבר בגזירה שהציבור (קהל) לא יוכל לעמוד בה: כל מי שבא בשעריו של אולס/חיכל ספורט, החל מהשחקנים והשופטים שבשדה המשחק, עובר לבני התקידים בשובילו (כולל הכרז) וכלה בקהל האוהדים שביציעים - יודע כי הוא מגיע לתת-אקלים ייחודי בכל הקשור למוגבלות על התבטאויות ומעשים. נזכר שעד לפני זמן לא רב שמענו שאין לך "עונג קהיל" גדול יותר משימוש בנפצים, חזיזים ואבוקות; ראשי קבוצות טענו כי לא ניתן (וגם לא צריך) למנוע תופעה זו. ואולם, במהלך מושלב של הסדרה חוקית, חינוך, אכיפה וענישה, לו היו שותפים, בין היתר, האיגוד, הקבוצות, המשטרת, היוזץ המשפטי של האיגוד והמערכת השיפוטית המשמענית, לא רק שהודברת התופעה לחלוין, אלא שכיוום קיים קוונצוזס מלא לגבי פסולותה.

עלינו ללמידה מן העבר, לראות את הנולד ולהקדים השתקה למכה (שאלוי תמהמה, אך אם נחשש, בוא תבו). יש לפעול בצדדים מודדים, מחושבים, נחושים אך גם מתחשבים, באופן מערכתי מושלב, לעקירתו אותן התבטאויות פוגעניות, בנפש ובגוף.

6. מכאן שיש לדעתך להרשייך הקבוצה בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום בקשר לקריאות דלעיל.

7. אשר לעונש: התובע לא ציין זאת, אך להבנתי הוא רואה חשיבות בהרשעה ולא בענישה. בכלל אופן, איןני סבור כי בנסיבות בהם אוחדי הקבוצה פועלים על פי מה שהיא הדין עד להחלטה זו, יש מקום להטיל עונש כלשהו. יש לקוות שהנהלת הקבוצה תעביר המסר לאוחדיה ואלה יפנימו כי אין עוד מקום לקריאה זו ולדומותיה.

ניתן היום, 5.3.19.

תגר עמייאל, עו"ד

דיין

1. השאלה העומדת להכרעה הינה – האם קריאות קצובות של קהל אוהדי קבוצת הפועל ירושלים כלפי שחון הקבוצה היריבה (הפ' חולון) גיא פניני, בנוסח "גיא פניני מת" מהוות עבירה לפי סעיף 22 (עדיו) לתקנון המשמעת – "התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדים"?
2. כבר ציינו בעבר כי טוב היה עשה האיגוד לו היה מגדרו בתקנון המשמעת באופן מפורט יותר מה מאפייני אותה התנהגות בלתי ספורטיבית האסורה על קהל האוהדים. אך דבר לא נעשה.
3. משכך הדבר, עליינו, הדינים, ליזוק תוכן לmono של התנהגות הבלתי ספורטיבית, המוחסת לקהל האוהדים.
  - .3.1 בעשותנו כן נוכל להעזר ולהתחשב, בין היתר, בהוראות **תקנות איסור האלימות בספורט (כללי התנהגות באירוע ספורט ודרך פרסום)** תשע"ב – 2012 כפי שצוטטו ע"י טובע האיגוד בכתב האישום כדלקמן :

"(1) איך לנוקוט מעשי אלימות או לאיים מילוליות בתחום מתיקן ספורט ובסביבתו".

.

.

.
  - (4) אסורה התבטאות גזענית או התבטאות אחרת שיש בה משום איום, השפלה או אלימות".
- .3.2 כמו כן נוכל להיעזר ולהתחשב, בין היתר, בעמדתו של היועץ של האיגוד כפי שבאה לידי ביטוי בכתב **התנחות מיום 13.1.16** המועד למשך המשחקים, על פי אלימות מילולית כוללת שירותים, קריאות, שלטים וביצוע תנועות ופעולות הקשורות למגוון כגון תנאים, תנאים המדומות חניה, חיתוך סכין, ותליה, "אחוללי" שואה ושירים הקשורים בשואה.
- (הערה : לא ידוע אם המכתב כלשונו הועבר גם בעוננות נוספת).
- מכל מקום, מומלץ כי המכתב בנוסחו הוא ואולי אף בנוסח מפורט יותר יפורסם בפרסומי האיגוד כך שככל קבוצה תדע מה אסור ומותר לקהל אוהדים. (אך אם מדובר ברשימה לא סגורה של איסורים).
- .3.3 כן נוכל להעזר ולהתחשב, בין היתר, בהחלטות קודמות של בית דין זה ושל בית הדין העליון בהם נקבע למשל כי :
- "אולם מצב שבו קומץ או קבוצה של אוהדים מתמקדת מאחוריו שולחן המזכירות ומשמעותה במרכזה ביטוי נאצה שיש בהם קונוטציה אלימה וכאליה הם הביטויים

ש"תנשפו" או ש"תקבלו סרטן", יוצרת אווירה של מסוכנות ושל איום על שופטים (פסק הדין בתיק ערעור 2/2 מיום 2.1.2019, הפ' חולון, בהרכבת הדיינים השופט (דימוי) עודד מודריק, עוזי'ד עמנואל סלע ועווזי'ד עוזי שוחט).

וכמו כן למשל הקביעה כי:

"אנו שבים וקובעים כי קריאות כגון "שמעון מזרחי מתאבד", וכי היא קריאה פסולה בתכלית, שאין בין חבוק חופש הביטוי דבר והוא במהותה נכללת בחופש שיסוי ולא בחופש ביטוי. לשיסוי אין חופש דיבור" (פסק דין בתיק ערעור 1/1, מיום 16.1.2016, הפ' נ"א, בהרכבת השופט (דימוי) יש לוייט, השופט (דימוי) צבי הרTEL ועווזי'ד יורם וסרצוג). וכן נוכל להעזר והתחשב, בין היתר, בקביעת בית דין זה בתיק 301/18 מיום 6.12.2018.

.3.4

בהרכבת עווזי'ד עמיאל ועווזי'ד האזנר (מושא תיק ערעור 2/2 הניל) לפיה:

"בלא מעט החלטות כבר קבענו כי חופש הביטוי של הקהל איננו בגדר חופש הביזוי וכי יש רף שמעלו יותר – וכן מתחתיו מהווה התבטאות הקהל בגדר התנהגות בלתי ספורטיבית, בפרט אמורים הדברים באמירות קשות לגבי שלמות גופם של השופטים וה汰חות לעניין פגיעה בחיותם".

.4. הערך "המוגן" העומד מנגד, הינו חופש הביטוי וחופש ההבעה בהקשר לנסיבות המקורה הספציפי וכבר קבענו כי קשה לעורך רשימה מושלמת, סגורה, של המותר וה אסור והעניין ייקבע בכל מקורה ומקורה, תוך צמצום הפגיעה בזכותו חופש הביטוי.

בפסק דין מיום 5.11.2015 בתיק ערעור של צבי ליבר נ' איגוד הצדורSEL, קבע בית הדין العليا, בין היתר, כי "נקודות המוצאה" חייבת להיות חרוט לחופש הדיבור והביטוי, שמשתרעת לא רק על דברים נعينים לאוזן השומעת או לעיני הקורא ו/או הצופה, אלא גם על דברים מקוממים, חסרי נימוס, ואף פוגעניים".

היווצה מן הכלל לפי פסק דין זה הוא כאשר הביטויים מגיעים כדי ביזוי, ו/או השפה ו/או העלה בעניין האדם הסביר.

.5. אין חולק כי מותר ואף יאה לקהל אוהדים כי ישלהב את קבוצתו ואף ישלהב וייגבש את עצמו בקריאות ובשירים ממיניהם, הכל במסגרת, ויש לומר במסגרת הרחבה, של המותר. "הקהל הינו נשמת אפו של הספורט בכל וענף משחקי הצדור בפרט" – כך קבענו לאפעם בעבר. למעשה, הרבה, קרייאות ושירים מצד קהל אוהדים הינם חלק אינטגרלי מחוויות הצפייה במשחק ולפעמים אף מהמשחק עצמו.

.6. ומן הכלל אל הפרט:

הקבוצה הנאשמה כבר הוועדה לדין בעבר בנסיבות זהות ממש למקורה זה ושם, בדעת רב, של עווזי'ד האזנר ושל הח"מ, כנגדו החלוקת של עוזי'ד עמיאל, זוכת הקבוצה בדין (ההחלטה

גם שם, כמו במקרהcano לפניו, טען נציג הקבוצה, בהתייחסו לטענת התובע, כי המذובר בקריאות של קהל קבוצות שונות, כלפי השחקן גיא פניני, שהפכו לפולקלוריסטיות, ולא משנה באיזה קבוצה ישחק, וכי הן אינן חורגות מן המותר.

4.2. מעתה הרוב בפסק דין הנ"ל מיום 2016:

"אנו חשובים כי בקריאות "גיא פניני מת", בנסיבות שהן מושלמות במאגר השדרסל, אין בהם משום קריאות שניתן לפרשן ככוונה או הסתה לאלימות או לפגיעה גופנית, או שיסוי וביוזי בדיק כמו באמרת הנפוצה "הוא מת, הוא מת" כאשר שחקן נפגע ושרוע על הרצפה, אין אחריה כוונה מישוה באמת מת".

כאמור, הקבוצה, ברוב דעתות, זוכתה וניצין כי לא הוגש ערעור על זיכוי זה.

7. אני שב ומאמץ קביעה אחרתנו זו.

לענין דעתי אין לפרש הקריאה "גיא פניני מת" כקריאה לאלימות או לפגיעה גופנית ואף אין לפרשה כקריאה משסה ומבזה וגם אין לפרשה כאיחולים למותו של גיא פניני, חס וחיללה. אין בקריאה כדי לגורם ולעורר מישחו לתקוף או כדי להסייע מישחו לפגיעה במשחו אחר (ראה ערך שיסוי במלון אריאל המקיף) וכן אינה מהווה קריאה מבזה באשר, לטעני, אין בה מאפיינים של הפחחת ערך, זלזול וחוסר כבוד כלפי אדם ואין היא מסוג הקריאה אשר אם לא נמנע אותן "סופו מי ישרנו".

יש הגורסים כי מדובר ב"קריאות מכוערות", אך גם כן, אך בכך כדי לשלול את הזכות לחופש הביטוי וחופש ההבעה.

כזכור וכפי שנקבע בתיק צבי ליבר הנ"ל בהחלטה מיום 5.11.2015 – "חרירות לחופש הדיבור והביטוי שימושתrust... גם על דברים מקוממים, חסרי נימוס ואף פוגעניים".

לדעתי, זהה, המקרה שלנונו.

8. לו דעתך הייתה נשמעת הקבוצה הייתה מזוכה מן האישום המיויחס לה.

צבי רוזן, עו"ד
דין